

Andersom denken: eerst aandacht voor de ontvangers, dan voor de boodschap.

Hoe versnellen we de energietransitie door *samen* te (leren) transformeren?

Hoe krijgen we de meerderheid mee in de energietransitie?

Versnelling energie transitie door andersom denken.

Er is al veel over gesproken dat er een systeemwijziging nodig is om (de weg naar) een duurzame samenleving te kunnen realiseren. Dat klopt, echter die systeemwijziging gaat niet alleen over *nieuwe* systemen, modellen, technieken en andere vormen van oplossingen voor energie-opwek, -transport, -opslag, -gebruik en/of -verrekening. Er is ook een systeemwijziging nodig over de manier waarop we *samen* veranderen.

“Een oplossing is pas een oplossing als deze gerealiseerd wordt en er derhalve draagvlak voor is” (Arash Aazami bij de kick-off van de TransformHackathon)

Wij denken dat er slechts pas een beperkte minderheid van de Nederlanders echt actief betrokken is bij de energietransitie; de innovators en voorlopers, die weten waarover het gaat, willen veranderen, hebben daarvoor de middelen (tijd en geld) en gaan over tot actie.

Het overig grote deel van de Nederlanders is nog niet zo ver. Ze doen (nog) niet mee, omdat ze onvoldoende weten waarover het gaat en waarom dat ook voor hen een issue is, ze willen niet mee doen omdat het door anderen bedacht is en/of ze simpelweg niet over de middelen qua tijd of geld beschikken om überhaupt te kunnen bijdragen omdat er andere prioriteiten zijn.

De groep innovators en voorlopers is deskundig, enthousiast en gedreven om de groep van onwetenden en niet-willenden mee te nemen en te overtuigen maar kan daarin doorslaan door de boodschap van een duurzame samenleving (teveel) op te dringen. En daar gaat het mis.

Mensen willen best veranderen, maar niet veranderd worden. Als wij in Nederland *samen* willen werken aan de verandering naar een duurzame toekomst, dan dienen we dat *samen* te doen in dialoog met elkaar.

Hoe vinden we aansluiting bij het narratief in de wijk dat al (latent) beschikbaar is?

Andersom-aanpak

Daarom kiezen wij voor een “andersom”-benadering en beginnen we de dialoog niet bij het narratief over het waarom, hoe en wat van (de voorlopers in) de transitie maar bij de situatie van al die verschillende burgers van Nederland in hun eigen huis, straat, wijk en stad met wie we graag in gesprek willen.

De aanname is dat (bijna) iedereen wel invloed wil hebben op de kwaliteit van zijn of haar directe leefomgeving en die kier in de deuropening willen we benutten om burens in hun straat en/of wijk met elkaar in gesprek te brengen.

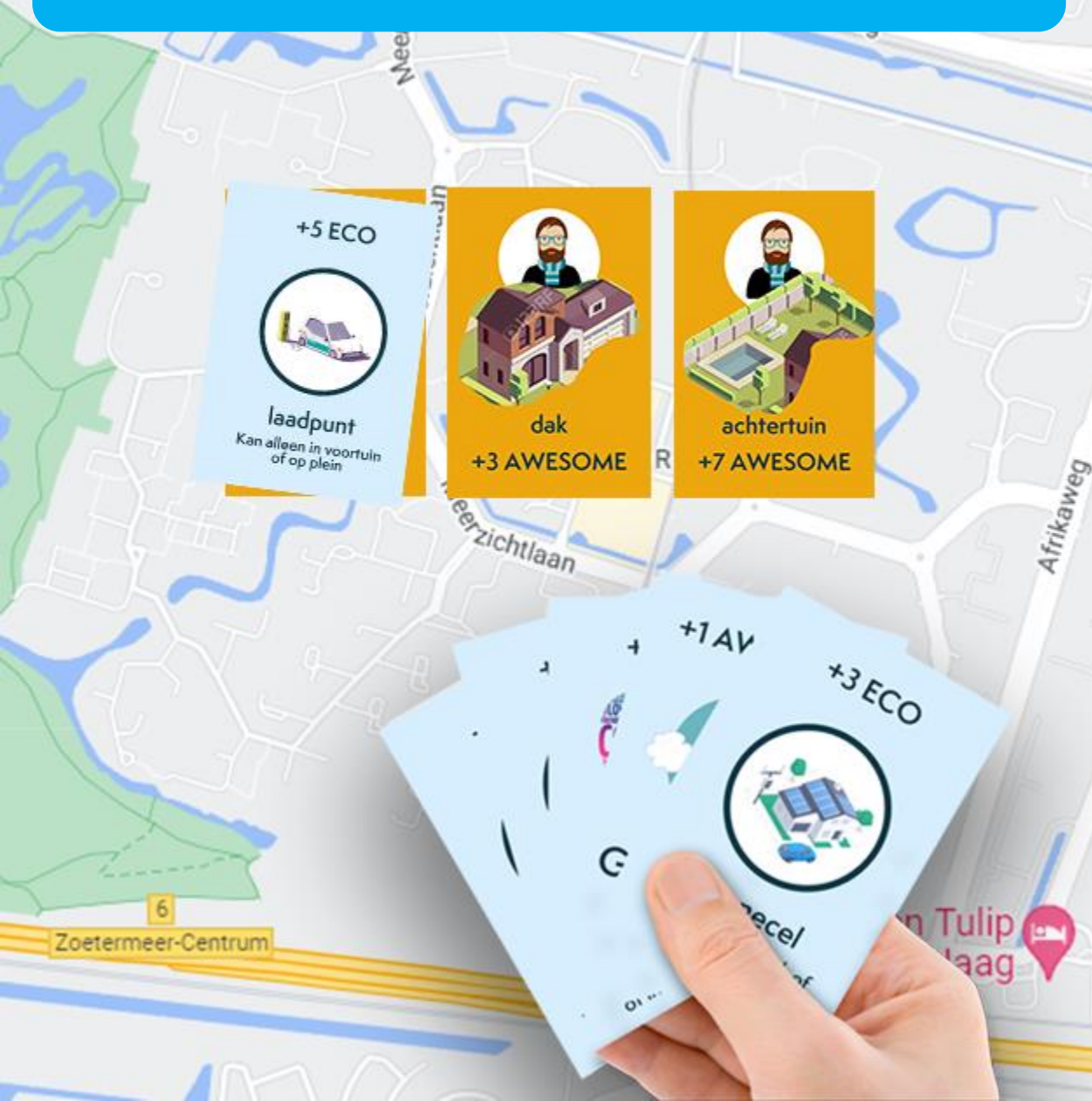
Over welke onderwerpen willen burens en wijkgenoten met elkaar in gesprek om toe te werken naar een duurzame leefomgeving om er *samen* beter van te worden? Dat gaat over een fijn huis in een prettige, sociale, veilige en schone omgeving en over groen- en recreatie-voorzieningen en derhalve ook over (gezamenlijke) energie oplossingen.

We zijn ervan overtuigd dat als bewoners en hun wijkgenoten met elkaar hun wensen en behoeften over een duurzame leefomgeving in de wijk delen er ideeën en acties ontstaan. Ook verwachten we dat het gesprek als een olievlek verder in de wijk kan worden uitgebreid als iedereen zijn naaste burens betreft en uitdaagt om mee te doen.

Om het gesprek over de kwaliteit van de eigen leefomgeving per wijk te stimuleren maken we gebruik van gedragsbeïnvloedende prikkels als spel (serious gaming), samen eten, financieel voordeel en het “zwaan-kleeft-aan” principe. Ons team bestaat uit experts met ervaring op deze deelterreinen.

We zetten data-analyse in bij het vinden en in beweging krijgen en houden van deelnemers (un-usual suspects).

Hoe krijgen we alle burgers in een wijk spelenderwijs in beweging om te participeren over hun leefomgeving?

Hoe werkt onze (spel)aanpak?

Stap 1. Alle bewoners in een aangewezen buurt worden vanuit meerdere kanalen benaderd om 'mee te denken én invloed uit oefenen' over de kwaliteit van hun eigen leefomgeving. Een belangrijk onderdeel van de eerste uitnodiging om alle buurtgenoten te activeren betreft een persoonlijk kaartspel met een plattegrond van de eigen wijk als speelveld. Het kaartspel kan thuis, op scholen en het wijkcentrum worden gespeeld. Doel van het spel is om de buurtgenoten te activeren en bewust te maken van de impact van verschillende beleidskeuzes op de kwaliteit van hun leefomgeving en de invloed die ze (samen) hebben over die beleidskeuzes en/of de uitvoering daarvan. Er kunnen meerdere kaartspellen rondgaan (bijvoorbeeld over veiligheid, afval, mobiliteit of energie).

Stap 2. In de tweede (vervolg)uitnodiging worden alle buurtgenoten gevraagd om als buurt, het buurt (of wijk)-spel te spelen dat gaat over de verschillende onderwerpen die in de buurt spelen en waarover de buurtgenoten derhalve zelf invloed willen uitoefenen. Het buurtspel bestaat uit meerdere ronden waarbij deelnemers hun vragen, wensen en belangen kunnen uitoefenen. De voortgang van het buurtspel is online en via een webcam te volgen op basis van een maquette van de buurt die op een centrale plek in de wijk is opgebouwd. Doel van het buurtspel is om als buurt gezamenlijk na te denken en keuzes te maken over de kwaliteit van de leefomgeving in de buurt. De gemeente heeft hiervoor (bestaand) budget beschikbaar gesteld. Naarmate er meer buurtgenoten deelnemen (omdat burens elkaar daartoe stimuleren), er meer gezamenlijke keuzes worden gemaakt en keuzes over duurzaamheid gaan, komt er meer budget beschikbaar (de financiële prikkel).

Hoe faciliteren we alle burgers in een buurt/wijk om zelfstandig hun wensen en belangen om te zetten in een gezamenlijk plan?

Het spel wordt afgerond met een buurt-event (met eten en gezelligheid) waar de eindresultaten bekend wordt gemaakt die gaan over wat de buurt gezamenlijk heeft verdiend om de gemaakte keuzes voor verbetering kwaliteit leefomgeving te financieren en welke bewoners daartoe het meest hebben bijgedragen: de individuele winnaars.

Deze aanpak levert de volgende resultaten op:

- Buurt-eigenaarschap over de (kwaliteit) van de gezamenlijke leefomgeving
- Toename sociale cohesie in de wijk
- Iedereen doet mee en is betrokken
- Beter inzicht in identiteit van de buurt door de mensen zelf bepaald
- Multi—perspectief beeld op vraagstukken door de buurt
- Start van community-denken in de buurt
- En Een gefundeerd inzicht in het potentieel, de bereidheid en drempels t.a.v. de energietransitie in deze buurt vertaald naar acties.

Wij kunnen hulp gebruiken bij:

- De verdere ontwikkeling van de verschillende spel-elementen (het eerste activatie kaartspel is reeds ontwikkeld)
- Introducties bij gemeenten die willen sparren over een versnelling en verbreding van de dialoog over de energie-transitie door met één of meerdere buurten / wijken een pilot te starten om via deze andersom-aanpak hun burgers in beweging te krijgen.

Danny van den Boom · 1ste

Helpt organisaties bij uitdagingen op gebied van participatie, samenwerken en online processen.

Marianne Zuur · 1ste

leading professional energy transition participation | programmamaker bewonersparticipatie | gespreksleider | systemisch coach

you wish to

Jeffrey Jouvenaar · 1ste

Partner bij Facilitating Company | Qlip & Qlaar Praktische Marketing | Maatschappelijk Collectief070 | Collectief Ondernemen | Patiëntenmarketing | Ondernemerscoaching | participatie | samenwerken | sociaal) ondernemen

Monique van Hees (She/Her) · 1ste

organisatieadviseur-adviseur D&I -veranderverleider- docent-ontwerper onderwijs en workshops - coördinator -en nog veel meer

Daan Groen · 1ste

Game Designer

Sander auf dem Brinke · 1ste

The Creative Data Center

Frans Van Rheenen

Helpt organisaties bij uitdagingen op gebied van participatie, klantgericht werken en samenwerken.

Team Andersom (burger)participatie 3.0

Team Andersom:

1. Sander auf dem Brinke. Ervaren data-analist in consumenten gedrag om het gedrag van de deelnemende burgers te voorspellen en/of te beïnvloeden.
2. Daan Groen. Ervaren (serious) game-developer om de games te ontwerpen waardoor deelnemers zich bewust worden van nut en noodzaak van onderliggend vraagstuk en gaan participeren.
3. Monique van Hees. Ervaren community-expert om de groep van buurtgenoten te begeleiden bij het vormen van een buurt-community
4. Danny van den Boom. Ervaren procesbegeleider bij complexe vraagstukken met meerdere stakeholders en belangengroepen om de juiste participatiedialoog te ontwerpen voor het buurtspel
5. Jeffrey Jouvenaar. Ervaren mediator en coach sociaal ondernemen om de juiste sfeer te creëren waarbinnen het buurtgesprek plaats kan vinden
6. Marianne Zuur. Ervaren (burger)participatie-strateeg bij diverse wijkgerichte vraagstukken om alle buurtgenoten in beweging te krijgen om deel te nemen
7. Frans van Rheenen. Ervaren stakeholderparticipatie strateeg en tevens projectleider om dit project in de lucht te krijgen.

Contactpersoon:

Frans van Rheenen

Frans.vanrheenen@facilitatingcompany.nl

+31 6 22496914